

Nens i monitora, d'excursió en una de les estades de colònies organitzades per la Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai) l'any passat ■ FUNDESPLAI

Les activitats de lleure com a motor de creixement

■ Van més enllà de l'entreteniment, en ser projectes preparats per professionals ■ Enforteixen aptituds com ara la capacitat per prendre decisions, resoldre problemes o treballar en equip

Aleix Pujol
BARCELONA

Gairebé un mes després que acabés el curs escolar, molts infants i joves han participat ja en diverses activitats de lleure, com ara casals o colònies. Tot i això, aquesta setmana, coincidint amb mitjan juliol, són molts els joves que les inicien. Malgrat que el nombre de participants en activitats de lleure és elevat, aquestes activitats encara són vistes per moltes famílies únicament com una manera de poder conciliar la vida laboral amb la cura dels fills. No obstant això, existeixen diversos beneficis per als nens derivats de la participació en aquestes activitats.

Segons Txus Morata, doctora en pedagogia i experta en educació en el lleure, existeix una evi-

dència empírica i un "cert consens" en la doctrina sobre tots els beneficis que provoquen les activitats de lleure. Morata destaca un "creixement físic, cognitiu i emocional" com a principals beneficis, en un aspecte general, del lleure en tots els infants.

Morata va estudiar els beneficis en competències bàsiques i ocupabilitat que aportava als nens i nenes la participació en activitats de lleure. Entre les competències principals va constatar que el lleure incideix majoritàriament en una millora en la capacitat de presa de decisions i la resolució de problemes, la flexibilitat i, sobretot, en la capacitat per treballar en equip. Això és degut, principalment, al fet que en el lleure "tot es treballa en grup i amb molta planificació dels educadors".

Les frases

"Totes les activitats de lleure provoquen en els infants un creixement físic, cognitiu i emocional"

Txus Morata
DOCTORA EN PEDAGOGIA

"Cal conèixer l'etapa evolutiva de l'infant, respectar-la i no voler avançar etapes del seu creixement"

Cati Hernández
EDUCADORA SOCIAL

La xifra

351.000

infants i joves van prendre part l'estiu passat en activitats de lleure, entre participants i monitors.

Beques per a nens de famílies amb pocs recursos

Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), gairebé un de cada tres infants catalans està en situació de vulnerabilitat econòmica. Això implica que moltes famílies no puguin permetre's pagar activitats d'estiu als infants. Per aquest motiu, cada vegada augmenten més les beques perquè els més petits de la casa puguin assistir a colònies i casals d'estiu malgrat la manca

de recursos. Sumant les beques que preveuen atorgar les dues entitats de lleure més grans de Catalunya, Fundesplai i Fundació Pere Tarrés, s'espera que la xifra superi les 10.000.

Fundesplai va començar la primera campanya de beques l'any 2011, quan en va atorgar 911. L'any passat les ajudes que van donar van arribar a les 5.300. D'altra banda, la Fundació Pere Tarrés també ha ex-

perimentat un creixement substancial en aquesta matèria, ja que ha incrementat un 343% el nombre d'ajudes concedides des del 2010 fins a l'any passat. Des de la fundació preveuen arribar aquest any a les 4.500 beques. Tant des del web de Fundesplai com des del de la Fundació Pere Tarrés es poden fer donatius per oferir beques a infants de famílies amb pocs recursos econòmics.

Acadèmicament també va aconseguir demostrar que els nens que participen en activitats de lleure milloren les competències "d'aprendre a aprendre, social i cívica i del sentit de la iniciativa i de l'esperit emprenedor".

Dissenyats per experts

D'altra banda, l'educadora social, psicopedagoga i creadora de la comunitat Born to Be Pank, Cati Hernández, destaca que les activitats de lleure en general i les colònies en particular "no són simples activitats d'entreteniment, sinó que són projectes socioeducatius elaborats per professionals". Per aquest motiu, les activitats "solen tenir objectius relacionats amb el foment de l'autonomia i la seguretat en un mateix, la millora de les habilitats socials, el respecte a la natura o la millora de l'autoestima", i solen ser "activitats noves per als nens i nenes que els suposen reptes davant dels quals han de prendre decisions sense l'ajuda dels seus referents adults".

No obstant això, no totes les activitats de lleure enforteixen les mateixes competències als nens. Per això, segons Morata, és molt important que els pares puguin tenir accés als diversos tipus d'activitats i escollir, ja que, per exemple, unes colònies o activitats d'arts "enfortiran més les aptituds relacionades amb la creativitat", mentre que "les activitats d'esports enfortiran més les d'exercici físic o d'hàbits saludables". Per Morata, aquesta és la fórmula necessària perquè els pares puguin elegir les activitats que més s'adeqüen a les necessitats del nen i, per tant, els suposin uns majors beneficis.

A més, Hernández posa èmfasi en el debat obert sobre l'edat recomanada per començar a anar de colònies. Hernández assegura que ocasionalment es troben amb nens "que mostren por, enyorança o inclús angoixa, en no tenir amb ells els seus referents adults, sobretot a l'hora d'anar a dormir". Per això, destaca que és de gran importància "conèixer l'etapa evolutiva de l'infant, respectar-la i no voler avançar etapes del seu creixement" i que "cal assegurar-se que l'infant està preparat emocionalment per separar-se dels seus referents adults, sobretot quan l'activitat inclou pernoctació fora de casa". ■